

HANGÖ, DROTTNINGSTRAND, FÖRSLAG TILL STRANDETALJPLAN 22.4.2022**MYNDIGHETSUTLÅTANDEN OCH PLANKONSULTENS BEMÖTANDEN****12.10.2023, 15.3.2024, 31.10.2024****2. - J.**

Förslaget till stranddetaljplan för Drottningstrand i Hangö var offentligt framlagt under tiden 15.9–15.10.2022 vid Tekniska och miljöverket i Hangö stad, Sandövägen 2, II vån. samt på Hangö stads webbplats (<https://hanko.fi/sv/boende-och-miljo/>). Planmaterialet i sin helhet kan läsas på Hangö stads webbplats på adressen: <https://hanko.fi/sv/boende-och-miljo/planlaggning-och-fastighetsbildning/planlaggning/aktuella-planer/stranddetaljplan-for-drottningstrand/>

Om förslaget till stranddetaljplan inlämnades elva (11) utlåtanden. Inga anmärkningar inkom. Utlåtanden gavs av: Museiverket (25.10.2022), Caruna Ab (9.9.2022), Västra Nylands museum (1.11.2022), Västra Nylands räddningsverk (12.9.2022), Hangö Vatten (31.5.2022), Nylands förbund (25.10.2022), Sydspetsens miljöhälsa (27.10.2022), Byggnadstillsynen (31.10.2022), Miljövårdsavdelningen, miljövårdschefen (18.11.2022), NTM-centralen i Nyland (14.11.2022) och Försvarmakten (18.10.2022).

Nr	Myndighet	Utlåtande	Bemötande
1	Museiverket 25.10.2022	Museiverket ger inget utlåtande om förslaget till stranddetaljplan för Drottningstrand, utan Västra Nylands ansvarsmuseum uttalar sig i fråga om kulturmiljön.	Antecknas för kännedom.
2	Caruna Ab 9.9.2022	En områdesreservering (20 m ²) för en ny parktransformator bör märkas ut på plankartan. Läget visas på kartbilagan.	En reservering för en 20 m ² stor parktransformator markeras på kartan i enlighet med Caruna Ab:s utlåtande.
3	Västra Nylands museum 1.11.2022	Enligt utlåtandet har Västra Nylands museum inget att anmärka på planförslaget vad gäller den byggda kulturmiljön, landskapet eller byggnadsskyddet. Det befintliga byggnadsbeståndet har presenterats på ett tillräckligt sätt och det finns inga byggnadsskyddsmässiga värden som behöver skrivas in i planen. De planbestämmelser som handlar om nybyggnande, byggsätt och behandlingen av landskap och miljö förefaller tillbörliga och heltäckande. Museet har inget att lägga till i ärendet. Museet anser att uppgifterna i de tillgängliga arkeologiska utredningarna (bl.a. Mikrolitti Oy, 2014) är aktuella och tillräckliga. Batteriet 3–7, som är underobjekt till den fasta fornlämningen Batteriet, har presenterats och specificerats på tillbörligt sätt i planbeskrivningen. På plankartan har objekten försetts med objektsbeteckningen sm. Planbeteckningarna och den kompletterande planbestämmelsen är tydliga och ändamålsenliga.	Inga behov av ändringar eller justeringar. Antecknas för kännedom. Inga behov av ändringar eller justeringar. Antecknas för kännedom.
4	Västra Nylands räddningsverk 12.9.2022	Körförbindelserna bör byggas så att räddningsverkets tunga fordon kan köra på dem.	Antecknas för kännedom. Detta tas i beaktande vid vägbyggen.
5	Hangö Vatten 31.5.2022	I utlåtandet konstateras, att det i stället för att flytta en byggrätt från fastigheten Nygård, med hänsyn till byggnadskostnaderna vore fördelaktigare för markägaren att placera denna byggrätt på fastigheten Nygård. I utlåtandet framhävs att det kan vara dyrt att bygga i bergig terräng, och om det finns behov av att röra sig (bygga) via grannområden ska grannens samtycke inhämtas.	Om byggnaderna ansluts till det kommunala vattenförsörjningsnätet, byggs då i varje fall en gemensam huvudledning till samtliga byggplatser? Då inverkar borttagningen av en byggplatsdel inte på de totala kostnaderna. På det föreslagna flyttade stället är fritidsboende behagligare med hänsyn till miljöförhållandena än på stranden av fastigheten Nygård, varifrån byggrätten flyttas. I planförslaget har vägarna dragits på egen mark så, att det behövs så lite bergssprängning som möjligt. Vattenledningarna kan också dras så, att en linje i den nordöstra delen går på grannsidan, <u>förutsatt att grannen</u>

		<p>Hangö Vatten frågar i sitt utlåtande vad följande mening i planbeskrivningen hänvisar till: "När man beaktar de nuvarande kraven på behandling av hushållsvatten bedöms genomförandet av RA-tomtarna inte ha några konsekvenser för naturtyper och arter".</p>	<p>Samtycker till detta byggande. På västra sidan av fastigheten Drottningstrand vore det möjligt att placera en huvudledning så att flera grannfastigheter skulle kunna anslutas till den. Även det förutsätter grannarnas samtycke.</p> <p>Meningen (bedömningen) är direkt från miljöinventeringsrapporten. Hör samman med Natura-områdets skyddsintresse. I inventeringsrapporten lyder hela stycket enligt följande (och har så här även skrivits in i beskrivningen): "När man beaktar de nuvarande kraven på behandling av hushållsvatten bedöms genomförandet av RA-tomtarna (-byggplatserna) inte ha några konsekvenser för naturtyper och arter. Byggplatserna orsakar inga förändringar i vattenkvaliteten som skulle försämra naturtyperna ens i strandens omedelbara närhet. Reserveringen för en småbåtshamn förändrar inte vattenkvaliteten eller havsbotten och har därför inga negativa konsekvenser för grunderna för skyddet i Natura-området."</p> <p>Inget behov av ändring i planbeskrivningen.</p>
6	Nylands förbund 25.10.2022	Nylands förbund ger inget utlåtande.	Antecknas för kännedom.
7	Sydspetsens miljöhälsa 27.10.2022	Skjutbullen från Syndalen, anskaffning av hushållsvatten, avloppsvattenhantering och översvämningsrisk har beaktats i planen. Ur hälsoskyddssynpunkt sett finns ingenting att anmärka.	Inga behov av ändringar eller justeringar. Antecknas för kännedom.
8	Byggnadstillsynen 31.10.2022	<p>I beskrivningen av planområdet ska fastigheterna överensstämma.</p> <p>Den maximala bredden för körförbindelsen (tie) bör anges.</p> <p>Det bör klart sägas i vilka områden, hurdan trädbestånd och hurdan övrig vegetation ska bevaras.</p>	<p>Planen berör del av fastigheten Drottningstrand 78-401-3-27 och del av fastigheten Nygård I 78-401-3-11. Korrigeras efter behov.</p> <p>5 meter anges som maximibredd för den riktgivande körförbindelsen.</p> <p>Bestämmelsen om vegetation har redigerats och de nya bestämmelserna finns i sammanfattningen av bemötandena (Punkt 12.).</p>
9	Miljövårdsavdelningen, miljö- vårdschefen: 18.11.2022	<p>En allmän naturinventering genomfördes i hela planområdet år 2012 och den förefaller vara väl gjord och ändamålsenlig. Naturinventeringen har beaktats i planförslaget i tillräcklig omfattning.</p> <p>I bestämmelsen om MY-områdesreserveringen bör "Vegetationen och trädbeståndet på stranden ska bevaras" preciseras så att det av planen entydigt framgår vad som avses. Till exempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> vad avses med vegetation och trädbestånd, definition? hurdana bör strandvegetationen och trädbeståndet vara? I naturligt tillstånd? Får man vårda? hur får/bör man vårda strandvegetationen och -beståndet, om de inte behöver bevaras? 	<p>Inga behov av ändringar eller justeringar. Antecknas för kännedom.</p> <p>Bestämmelsen om strandvegetation preciseras/uppdateras. En ny markanvändningsbeteckning, MY-1, har lagts till i planen. I MY-1-bestämmelsen föreskrivs detaljerat bl.a. om trädbeståndet. De nya/uppdaterade bestämmelserna om vegetation och trädbestånd (MY-1 och lu-1) läggs fram i punkt 12 i slutet av bemötandena.</p>
10	Närings-, trafik- och miljöcentrals- i Nyland, 14.11.2022	NTM-centralen har helt korrekt påpekat att stranddelgeneralplanen för Hangö med rättsverkningar är i kraft i området.	Antecknas för kännedom. Strandgeneralplanen med rättsverkningar är den högre plannivå som styr planeringen. I strandgeneralplanen har planområdena på Drottningstrand i sin helhet anvisats som RA ² -områden.

		<p>NTM-centralen kritiserar bestämmelsen om skjutbuller och anser att man i planen med hjälp av <u>tillräckliga utredningar</u> bör säkerställa, att byggande i enlighet med planen och planbestämmelserna är möjligt – det är inte en fråga som kan senareläggas för utredning i samband med bygglov.</p>	<p>Strandedetaljplanen är till dessa delar direkt förenlig med markanvändningsdefinitionen i generalplanen.</p> <p>Statsrådet har i december 2017 gett en förordning om bullernivåer för tunga vapen och sprängningar, som trädde i kraft 1.1.2018. Dessutom har Miljöministeriet publicerat en anvisning om bedömning av buller från tunga vapen och sprängningar (1/2018) som stöd för tillämpningen av nämnda förordning. Miljöministeriets anvisning kompletterar Försvarmaktens tidigare anvisning om bedömning av miljöbuller från tunga vapen och sprängämnen (2005). <u>Miljöministeriets anvisning innehåller ett detaljerat tillvägagångssätt för modellberäkning av buller. <i>Utgångspunkten är att modelleringen är primär och i sig tillräcklig för att bedöma och utreda buller från tunga vapen och sprängningar.</i> Således kan resultatet från modellberäkningen direkt jämföras med riktvärdena och åtgärdsgränsvärdena för buller.</u></p> <p>NTM-centralen förutsätter att: <i>"...man i planen med hjälp av tillräckliga utredningar bör säkerställa, att byggande i enlighet med planen och planbestämmelserna är möjligt – det är inte en fråga som kan senareläggas för utredning i samband med bygglov."</i></p> <p>Plankonsulten bad dem som hade sammanställt Försvarmaktens skjutbullermodellering om möjligheten att göra en uppdaterad modell för Syndalen, för att man samtidigt skulle kunna göra en riktad bullermodellgranskning av RA-tomtarna i strandedetaljplanen för Drottningstrand. <u>Akukon Oy:s företrädare vägrade utarbeta en bullermodellering.</u></p> <p>För att det ska vara möjligt att närmare undersöka bullereffekterna, sågs det som den enda metoden i planprojektet att utarbeta en med aktuella skjutuppgifter uppdaterad bullermodell för skjutverksamheten i Syndalen, som samtidigt baserar sig på en terrängmodell enligt Lantmäteriverkets färskaste laserskannade material. Den nya/aktuella bullermodelleringen gjordes i början av och under sommaren 2023. Modellen gjordes av Ramboll Oy på uppdrag av planområdets markägare. Ramboll Oy:s bullermodelleringsrapport finns som sådan som bilaga till bemötandena: <i>"Hanko-Syndalen-Tvärminne, ampumarjoitusalueen melumallinnus, meluselvitys 1510078133."</i></p> <p>I detta område utreddes årsbullernivåerna L_{Rden} som skjutområdet genererar med tanke på planeringen av en strandedetaljplan i Tvärminne, Hangö. Bullerberäkningen är gjord i enlighet med miljöministeriets anvisning om bedömning av buller från tunga vapen och sprängningar (1/2018) och tar fasta på skjutningarna med tunga vapen enligt</p>
--	--	--	--

			<p>uppgifter om antalet skott år 2022 som erhållits från Försvarmakten.</p> <p>Resultaten från modelleringen visar att <u>det riktvärde som ska tillämpas, 55 dB, underskrids i området med byggplatser för fritidsbostäder i södra delen av fastigheten 78-401-3-27 (underskrids i praktiken på hela det område som hör till fastigheten 78-401-3-27).</u> En liten del av fastighetens nordvästra hörn faller inom bullerområdet. Detta hörn har i planen betecknats som ett jord- och skogsbruksområde. RA-kvartersområdena ligger klart utanför 55 dB bullerområdet.</p> <p>Enligt Ramboll Oy:s bullermodelleringsrapport "Hanko-Syndalen-Tvärminne, ampumaharjoitusalueen melumallinnus, meluseelvitys 1510078133." och slutledningarna i bilaga 2 kan det i stranddetaljplanen för Drottningstrand anvisas tillräckligt med områden som är skyddade mot bullret och där bullernivån stannar under 55 dB. I granskningarna av närområdet ligger RA-kvartersområdena i sin helhet i en bullermodelleringszon (-område) av 47-54 dB (se bilaga 2, bilderna 1-6). <u>Således uppfyller RA-kvartersområdena i stranddetaljplanen för Drottningstrand de bestämmelser som föreskrivits om miljöbuller.</u> Enligt bullermodelleringen stannar årsmedelljudnivån L_{Rden} (dB) klart under riktvärdena för permanent bebyggelse 55 dB och fritidsbebyggelse 55 dB.</p> <p>Resultaten från bullermodelleringen redovisas och visualiseras mer omfattande i bilaga 2 till bemötandena. Bland resultaten finns bl.a. temabilderna 1-6, där bullerkurvor med 1 dB intervall har skrivits ut ovanpå baskartan och planelementet. Av bilderna framgår tydligt hur fritidsbostäderna och det övriga byggandet i RA-områdena finns i förhållande till det modellerade bullret.</p> <p><u>Baserat på resultaten från bullermodelleringen och granskningarna i anslutning till den kan som slutsatser framföras, att den planlösning och den bestämmelse om skjutbuller som lagts fram i förslaget till stranddetaljplan för Drottningstrand inte behöver ändras.</u></p> <p>I den slutliga versionen av stranddetaljplanen har man för den nordvästra delen/det nordvästra hörnet av byggplatsen på västra sidan av RA-kvarteret 1 föreslagits att man kan bygga en jordvall, en ekonomibyggnad eller en konstruktion för att dämpa konsekvenser av skjutbuller för RA-byggplatsen. Lösningen grundar sig på temafiguren på bild 3b i bilaga 2, som visar att en jordvall har en klart bullerdämpande effekt. Beteckningen och bestämmelsen presenteras i punkt 12. Enligt resultaten från båda modelleringarna (Akukon och</p>
--	--	--	--

		<p>NTM-centralen anser att grundvattenområdets gräns (på fastigheten Nygård) bör läggas till i planen. Det föreslås att planbestämmelsen ska formuleras så här: <i>"Området ligger delvis på ett grundvattenområde som lämpar sig för vattenförsörjning. Grundvattnets kvalitet eller kvantitet får inte äventyras. Byggande och annan markanvändning kan begränsas av förbudet mot förorening av grundvatten i miljövårdslagen samt av bestämmelserna om tillståndsplikt i vattenlagen."</i></p> <p>NTM-centralen anser att lösningarna i planförslaget inte har några betydande negativa konsekvenser för grunderna för skyddet av Natura-området.</p> <p>I ett mycket långt avsnitt av utlåtandet granskar NTM-centralen kraven i MBL 73 § samt hur de uppfylls, liksom principerna för och kraven på jämlik behandling av markägarna och principen om jämlikhet i 6 § i Finlands grundlag. En betydande del av utlåtandet gäller <u>dimensionering av strandbyggrätt och planering av stränder</u>.</p>	<p>Ramboll) är RA-byggplatserna i ett bullerområde/en bullerzon som är klart under 55 dB, och därför behöver en jordvall inte nödvändigtvis byggas. En jordvall kan dock, om man så önskar, byggas så att den fylls med ren över-skottsjord från byggnadstiden (grävmassor, stenmaterial).</p> <p>En bestämmelse om grundvatten ("pv") läggs till på plankartan och bland planbestämmelserna i enlighet med NTM-centralens framställan. <i>"Området ligger delvis på ett grundvattenområde som lämpar sig för vattenförsörjning. Grundvattnets kvalitet eller kvantitet får inte äventyras. Byggande och annan markanvändning kan begränsas av förbudet mot förorening av grundvatten i miljövårdslagen samt av bestämmelserna om tillståndsplikt i vattenlagen."</i></p> <p>Antecknas för kännedom.</p> <p>Planeringen av strandområdena styrs (självfallet) starkt av MBL, men kommunen (staden) har en mycket betydande roll i fråga om vilka MBL-baserade planeringsprinciper för strandområdena som ska iakttas i kommunens (stadens) område och hur jämlikt de ska iakttas. Denna syn bekräftas bland annat av följande avgörande i förvaltningsdomstolen. Helsingfors förvaltningsdomstol har i ett beslut som gäller områden i Hangö 30.6.2016 bl.a. konstaterat, att <u>kommunen har stor rörelsefrihet i fråga om de dimensioneringsgrunder som ska tillämpas i en strandedetaljplan, så länge som en plan som utarbetats med tillämpning av dessa dimensioneringsgrunder på lika villkor uppfyller de krav som föreskrivs i MBL 73 § och 6 § i grundlagen</u>. Förvaltningsdomstolen konstaterade vidare att det funnits tillräckliga markanvändningsmässiga grunder för valet av dimensionering, och att strandedetaljplanen inte heller strider mot lag i fråga om argumenten om en jämlik behandling av markägarna i NTM-centralens besvär. Således, när de dimensioneringsnormer som iakttagits i Hangö stad tillämpas korrekt och jämlikt för alla markägare, är det inte i strid med 6 § i grundlagen. Ett dimensionerings sätt som lämpar sig t.ex. för små och labyrintiska sjöar i Savolax passar alltså inte nödvändigtvis alls för öppna havsstrandområden eller havsvikar i Hangö.</p> <p>De granskningar och bedömningar i anslutning till strandedetaljplanen för Drottningstrand, som gjorts i enlighet med MBL 73 § och 6 § i grundlagen (bl.a. fastställande av strandbyggrätt och statistisk information om planområdet) har presenterats heltäckande i <u>bilaga 1 till bemötanderapporten</u>.</p>
--	--	--	---

		<p>NTM-centralen anser att strandområdet på fastigheten Nygård I bör tas med i planområdet i sin helhet med anledning av skyddsvärdet hos <u>Klibbalskärret</u> (EN), som konstaterades i naturinventeringen. Dessutom bör MY-området ändras för att motsvara den gräns som presenterats i naturinventeringen (frisk/fuktig mesotrof lund (VU).</p> <p>NMT-centralen fastslår att den naturinventering (20.8.2021) som bifogats planmaterialet är ändamålsenlig och att resultaten i huvudsak har förmedlats väl till planförslaget. Planförslaget har strikta bestämmelser om att undvika kalavverkning. Dessutom har man i planförslaget avskilt MY- och luoområden, som enligt naturinventeringen är värdefulla, och enligt en planbestämmelse ska naturvärdena i områdena bevaras.</p> <p>NTM-centralen konstaterar att planbeteckningen för de luoområden som anvisats i Drottningstrands område på plankartan (stenig ängsstrand vid Östersjön (NT) och sandstrand vid Östersjön (EN)) bör preciseras genom att t.ex. ge dem olika luo-nummer. På samma gång bör planbestämmelsen preciseras så att inga konstruktioner (t.ex. stigar som leder till stranden, altaner eller bryggor) får uppföras på de delar av sandstranden som enligt naturinventeringen är de mest värdefulla. Sandstranden får användas för vistelse i strandområdet.</p>	<p>Planbeskrivningen uppdateras utifrån utlåtandet så här:</p> <p>a.) <i>Den granskning/bedömning som avses i MBL 73 § läggs till i planbeskrivningen.</i></p> <p>b.) <i>Utdrag ur granskningarna i bilaga 1 läggs till i planbeskrivningen.</i></p> <p>c.) <i>Plankartan eller planbestämmelserna behöver inte ändras eller uppdateras med anledning av granskningarna i punkterna a.) och b.).</i></p> <p>MY-området utvidgas ändra till södra/sydvästra gränsen av fastigheten Nygård så, att klibbalskärret (EN) som tagits upp i naturinventeringen ingår i sin helhet i planen (med dubbelbeteckningen lu0). MY-området utvidgas även i fastighetens mellersta del så, att den <i>friska/fuktiga mesotrofa lunden</i> (VU) inkluderas helt i planen. Planområdet omfattar hela havsstranden av fastigheten Nygård, ett vidsträckt MY-område i strandzonen och det sträcker sig ända till södra kanten av landsvägen. Strandområdet på fastigheten Nygård motsvarar väl den avgränsning som avses i MBL 72 § (totalt djup knappt 200 meter).</p> <p>Inga ändringar. Antecknas för kännedom.</p> <p>Beteckningen för de naturobjekt som avses i NTM-centralens utlåtande (EN, sandstränder vid Östersjön) ändras från "luo" till "luo-1" (två sandstränder). Luo-objekt finns både på stranden och i inlandet.</p> <p>Planbestämmelsen för luo-1-objekt uppdateras till följande form: <i>"Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald: Områdets naturvärden ska bevaras. De natur- och miljövärden som utgör underlag för avgränsningen av området beskrivs i den 20.8.2021 daterade naturinventeringen. Inga konstruktioner eller anordningar (t.ex. stigar till stranden, altaner eller bryggor) får byggas i området. Sandstranden får användas för vistelse i strandområdet."</i></p> <p>Bestämmelsen för beteckningen luo är följande: <i>"Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald: Områdets naturvärden ska bevaras. De natur- och miljövärden som utgör underlag för avgränsningen av området beskrivs i den 20.8.2021 daterade naturinventeringen."</i></p>
--	--	---	---

		<p>NTM-centralen konstaterar att behovet av tillstånd för brygga enligt vattenlagen bestäms utifrån 3 kap. 2 § i nämnda lag. Enligt den ska en brygga medföra en sådan olägenhet för vattenområdet som nämns i paragrafen för att man ska behöva ansöka om vattentillstånd. NTM-centralen föreslår att det ska prövas huruvida man i stället för vattentillstånd kunde förutsätta att <i>för en brygga ska sökas åtgärdstillstånd hos byggnadstillsynen.</i></p> <p>Enligt NTM-centralens utlåtande bör infarten från Tvärminnevägen till planeringsområdet stöda sig på befintliga anslutningar.</p> <p>I sammanfattningen anser NTM-centralen att konsekvenserna inte har bedömts på det sätt som av ses i MBL 9 §.</p>	<p>Se även punkt 12.1 i bemötandena. <u>Den slutliga bestämmelsen om bryggor har lagts fram i följande form: "En brygga, bryggbank eller vägbrytare får inte sträcka sig längre än 15 meter från den befintliga strandlinjen." Se punkt 12.3.:</u></p> <p>Från Tvärminnevägen (landsväg) finns inga anslutningar till planområdet. Planens sydöstra del, där RA-byggplatserna finns, gränsar i norr till J.A. Palméns väg. J.A. Palméns väg är inte en landsväg.</p> <p>I bemötandena ovan redogörs för de kompletteringar och ändringar som ska göras i planlösningarna och bedömningarna. Enligt dem har planens konsekvenser bedömts på det sätt som avses i MBL 9 §.</p>
11.	Försvarsmakten 18.10.2022	<p>I Nylandsplanen 2050 har området anvisats som ett bullerområde som följer av Försvarsmaktens verksamhet och där bullret från skjut- och övningsområden överskrider 55 dB L_{Rden}. Enligt planbestämmelserna ska man i den mer detaljerade planeringen beakta bestämmelserna om miljöbuller. När man i området planerar nya funktioner som eventuellt är bullerkänsliga ska Försvarsmakten reserveras tillfälle att uttala sig.</p> <p>Enligt Försvarsmakten kan man utifrån ovan nämnda förordning och <u>landskapsplanen</u> inte anvisa kvartersområden för fritidsbostäder som möjliggör nytt byggande. I planen är det möjligt att anvisa ett kvartersområde som omfattar den befintliga fritidsbebyggelsen.</p>	<p>Skjutbullret har behandlats även i NTM-centralens utlåtande och bemötandet av det. I NTM-centralens utlåtande (se punkt 10 i bemötandena) förutsätts att man i planen med hjälp av <i>tillräckliga utredningar bör säkerställa, att byggande i enlighet med planen och planbestämmelserna är möjligt – det är inte en fråga som kan senareläggas för utredning i samband med bygglov.</i></p> <p>Försvarsmakten (FM) har tolkat landskapsplanen något felaktigt. Beteckningen/bestämmelsen om bullerområde i landskapsplanen är <u>informativ</u> och ska under inga omständigheter tolkas direkt som ett byggförbud. Tolkningen har kontrollerats med hjälp av en expert vid landskapsförbundet. Beteckningen och bestämmelsen förutsätter närmare utredningar om man t.ex. avser bygga fritidshus i området. Genom begäran om utlåtande av FM säkerställs det att man känner till även FM:s syn på saken vid bedömningen av planen.</p> <p>För bedömningen av skjutbullrets konsekvenser har en aktuell sakkunnigutredning och en modellering av skjutbullret utarbetats över bullerkonsekvenserna från skjutverksamheten i Syndalen. Den nya/aktuella bullermodelleringen gjordes i början av och under sommaren 2023. Modellen gjordes av Ramboll Oy på uppdrag av planområdets markägare. Ramboll Oy:s bullermodelleringsrapport finns som sådan som bilaga till bemötandena: <i>"Hanko-Syndalen-Tvärminne, ampumaharjoitusalueen melumallinnus, meluselvitys 1510078133."</i></p> <p><u>Baserat på resultaten från bullermodelleringen och granskningarna i anslutning till den kan som slutsatser framföras, att den planlösning och den</u></p>

			<p><u>bestämmelse om skjutbuller som lagts fram i förslaget till stranddetaljplan för Drottningstrand inte behöver ändras.</u></p> <p>Bullergranskningen och den nya bullermodelleringen samt granskningen av bullerkonsekvenserna har presenterats i bilaga 2 till bemötanderapporten samt i Ramboll Oy:s rapport över skjutbullret. Ärendet har behandlats mer heltäckande även i bemötande nr 10.</p>
--	--	--	--

12. Sammanfattning av växelverkansrapportering (bemötanden)

12.1 Bemötanden

Plankonsulten framför att de justeringar och preciseringar som presenterats i bemötandena ska införas i det slutliga förslaget till stranddetaljplan/den slutliga stranddetaljplanen för Drottningstrand. Justeringarna är ringa och planförslaget behöver inte läggas fram offentligt på nytt.

Justeringarna är följande:

- MY-området utvidgas ändra till södra/sydvästra gränsen av fastigheten Nygård så, att klubbalkärr (EN) som tagits upp i naturinventeringen ingår i sin helhet i planen (med dubbelbeteckningen luo). MY-området utvidgas även i fastigheten Nygårds mellersta del så, att den *friska/fuktiga mesotrofa lunden* (VU) inkluderas helt i planen.
- En reservering för en 20 m² stor parktransformator markeras på kartan i enlighet med Caruna Ab:s utlåtande.
- Enligt byggnadstillsynens utlåtande antecknas 5 meter som maximal bredd på körförbindelsen.
- En bestämmelse om grundvatten ("pv") läggs till på plankartan och bland planbestämmelserna i enlighet med NTM-centralens framställan: "Området ligger delvis på ett grundvattenområde som lämpar sig för vattenförsörjning. Grundvattnets kvalitet eller kvantitet får inte äventyras. Byggnad och annan markanvändning kan begränsas av förbudet mot förorening av grundvatten i miljövårdslagen samt av bestämmelserna om tillståndsplikt i vattenlagen."
- De granskningar och bedömningar som grundar sig på MBL 73 § och 6 § i grundlagen presenteras mer ingående i bilaga 1 till bemötanderapporten. Ett referat över granskningarna läggs till i planbeskrivningen. Granskningarna i sig förutsätter inga ändringar i planlösningen.
- Beteckningen för de naturobjekt som avses i NTM-centralens utlåtande (EN, sandstränder vid Östersjön) ändras från "luo" till "luo-1" (två sandstränder). Övriga områden som är särskilt viktiga med tanke på naturens mångfald betecknas som "luo"-objekt. "Luo"-objekt finns både på stranden och i inlandet.
 - Planbestämmelsen för **luo-1**-objekt uppdateras till följande form: "Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald: Områdets naturvärden ska bevaras. De natur- och miljövärden som utgör underlag för avgränsningen av området beskrivs i den 20.8.2021 daterade naturinventeringen. Inga konstruktioner eller anordningar (t.ex. stigar till stranden, altaner eller bryggor) får byggas i området. Sandstranden får användas för vistelse i strandområdet."
 - Planbestämmelsen för **luo**-objekt uppdateras till följande form: "Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald: Områdets naturvärden ska bevaras. De natur- och miljövärden som utgör underlag för avgränsningen av området beskrivs i den 20.8.2021 daterade naturinventeringen."
- Bestämmelsen som gäller byggande av bryggor omformuleras enligt följande: "En brygga, bryggbank eller vägbrytare får inte sträcka sig längre än 15 meter från den befintliga strandlinjen." Se punkt 12.3.
- MY-områden som gränsar till stranden av fastigheten Drottningstrand ändras till MY-1-områden (se följande RA- och MY-1-planbestämmelse).
- En allmän bestämmelse ges om trädbeståndet och marken i RA- och MY-1-områden enligt följande: "I MY-1- och RA-områdena ska klippområdena och den övriga markgrunden bevaras så orörd och i ett så naturligt tillstånd som möjligt utanför de områden som ska bebyggas eller användas till vägar och förbindelser."
- Bestämmelsen för del av område som betecknats med punktrastering uppdateras till följande form: "Del av område som har särskild landskapsmässig betydelse: I området får man inte bygga terrasser eller placera andra anordningar eller konstruktioner som inverkar negativt på landskapsbilden."
- Riktgivande sträckningar för vattenledningarna läggs till i planen.
- Följande allmänna bestämmelse uppdateras: Byggrätten från M-, M-1-, MY- och MY-1-områdena har överförts till RA-kvartersområdena i denna stranddetaljplan, förutom där byggrätt har anvisats separat i ett M- eller M-1-område i planen.
- Byggnadsytan i kvarteren 1 och 2 för fritidsbostäder har justerats något så, att fritidsbostaden (150 vy-m²) ska rymmas bättre inom de bullerkurvor som har lägre värden i den mer exakta bullermodelleringen.
- Övriga smärre justeringar bl.a. i beskrivningstexten.

- I nordvästra hörnet av kvarter 1 har en bestämmelse om ett eventuellt bullerhinder lagts till:
 - *"Riktgivande område där man efter behov kan bygga en jordvall, en ekonomibyggnad eller en annan konstruktion för att dämpa konsekvenser av skjutbuller för RA-byggplatsen. Ovansidan av bullerhindret är på samma höjd som klippområdet på dess östra sida (ca + 10 m)."* Lösningen grundar sig på temafiguren på bild 3b i bilaga 2, som visar att en jordvall har en klart bullerdämpande effekt.

De 12.10.2023 daterade bemötandena av utlåtandena samt följmaterialet hade skickats i förväg till myndighetssamrådet som hölls 12.12.2023.

12.2 Myndigheternas samråd 12.12.2023

Planläggaren (stadsgeodeten) i Hangö och utarbetaren av planen (plankonsulten) beredde bemötandena av utlåtandena på ett möte i november 2023. Genomgången baserade på preliminära bemötanden som sammanställts av plankonsulten. Det konstaterades att bemötandena i huvudsak var motiverade och sammanställda så, att behövliga justeringar kan göras i planen och planen kan föras vidare i den administrativa behandlingen.

Det fastslogs dock att det är bra att ytterligare begära en försäkran av dem som gett utlåtande om huruvida bemötandena i tillräcklig omfattning svarar på de åsikter och justeringar som framförts i utlåtandena. I utlåtandena begärdes tilläggsutredningar bl.a. om dimensioneringen, uppkomsten av fri strand, och några förslag presenterades bl.a. om gränserna och bestämmelserna för MY-områdena och luo-områdena. I fråga om skjutbullret har plankonsulten framfört att det är anledning att särskilt sätta sig in i definitionen av bullerkonsekvenser och granskningen av konsekvenserna.

Därför beslöt man att föreslå ett samråd med myndigheterna. Detta samråd hölls 12.12.2023. Bemötandena av utlåtandena (daterade 12.10.2023), den nya modelleringen av skjutbullret och granskningen av bullerkonsekvenserna som plankonsulten hade låtit utföra utgjorde basmaterialet för mötet. Det basmaterial som lämnades in till myndigheternas samråd (bemötanden, skjutbullermodelleringen och det övriga materialet) och promemorian över samrådet finns bland bilagorna till planen.

Promemorian 15.3.2024 A från samrådet 12.12.2023 behandlar i huvudsak andra punkter i bemötandena förutom skjutbullertemat.

Efter det egentliga samrådet inleddes en mer omfattande diskussion om inhämtandet av utgångsdata om skjutbuller, modelleringen av bullret och bedömningen av bullerkonsekvenserna samt andra omständigheter i anslutning till skjutbuller. Diskussionerna fördes per e-post och efter det egentliga samrådet, och därför har ingen egentlig promemoria upprättats över dem. Delar av innehållet i diskussionen har dock refererats i planbeskrivningen och dessutom bl.a. i beredningstexterna inför den administrativa behandlingen och i annat följmaterial till planen (inofficiella sammanfattningar som sammanställts av plankonsulten) .

12.3 Det färdigställda planförslaget

De ovan i punkterna 1–13 framförda preciseringarna och justeringarna har införts i förslaget till stranddetaljplan för Drottningstrand.

Bestämmelsen om byggande av bryggor och muddring (se punkt 10) har utifrån kommentarer från Hangö stad ändrats till följande:

- *En brygga, bryggbank eller vågbrytare får inte sträcka sig längre än 15 meter från den befintliga strandlinjen.*

De slutliga planförslagshandlingarna för Drottningstrands stranddetaljplan har daterats enligt följande: 22.4.2022, 31.10.2024

Esbo, 12.10.2023, 15.3.2024, 31.10.2024

Kiinteistökehitys ja kaavoitus SKLM OY

Seppo Lamppu DI, plankonsult och utarbetare av stranddetaljplanen